

Faculteit der Letteren aan de Masaryk Universiteit in Brno

Instituut voor Germanistiek, Nordistiek en Neerlandistiek

INFORMATIE OVER DE SECTIE NEERLANDISTIEK

Brno 2007

Inhoud

Pagina

1 ALGEMENE INFORMATIE OVER DE SECTIE NEERLANDISTIEK.....	3
1.1 CONTACTINFORMATIE.....	3
1.2 STUDIERICHTINGEN NEDERLANDSE TAAL EN LITERATUUR.....	3
1.2.1 Bachelor studie Nederlandse taal en literatuur	4
1.1.2 Masterstudie Nederlandse taal en literatuur.....	4
2 BEKNOPTE GESCHIEDENIS – VANAF HET ONTSTAAN TOT HEDEN.....	5
2.1 HET ONTSTAAN VAN DE SECTIE NEERLANDISTIEK – VANAF 1947 T/M 1993.....	5
2.2 VANAF 1993 T/M 1999.....	6
2.3 VANAF 1999 TOT HEDEN.....	6

1 ALGEMENE INFORMATIE OVER DE SECTIE NEERLANDISTIEK

1.1 Contactinformatie

Sectie Neerlandistiek is onderdeel van het Instituut voor Germanistiek, Nordistiek en Neerlandistiek (ÚGNN) van de Faculteit der Letteren van de Masaryk Universiteit (FFMU). Sinds 2005 is het kantoor van de Neerlandistiek in het nieuwe gebouw op Gorkého 7 gevestigd en een groot deel van de bibliotheek van de Neerlandistiek is opgenomen in de Centrale bibliotheek van de FFMU. Het boekenbestand is oproepbaar via de centrale catalogus van de bibliotheek (<https://aleph.muni.cz/F/>).

Adres:

Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky FFMU – Sectie Neerlandistiek
Arna Nováka 1
602 00 Brno – Tsjechië

tel: + 420 549 49 3295 - Mgr. Alexandra Andreasová, Ph.D. (hoofd van de sectie).

tel: + 420 549 49 6408 – Lic. Sofie Royeaerd, M.A.

Internet:

Neerlandistiek: <http://www.phil.muni.cz/german/nederland/index.htm> *(er wordt gewerkt aan een geheel nieuwe versie)*

1.2 Studierichtingen Nederlandse taal en literatuur

De opleiding **Nederlandse taal en literatuur** kan als één vak of in combinatie met een tweede vak gestudeerd worden.

De FFMU biedt twee soorten studie aan: **bachelor** en **master**. De eerste studie duurt 3 jaar en de tweede 2 jaar.

Beide opleidingen worden met een schriftelijk en een mondeling examen afgesloten, het zgn. “**státní zkouška**” (staatsexamen) en de student dient een bachelor- en een afstudeerscriptie in te leveren.

Het volledige curriculum is op de onderstaande website te vinden:

www.phil.muni.cz/german/katalog/nizozem.htm

1.2.1 Bachelor studie Nederlandse taal en literatuur

a) samenvatting:

Het curriculum van de bachelorstudie bestaat vooral uit intensive cursussen taalverwerving, verder uit colleges over kennis van land en volk van Nederland en België en uit colleges taal- en letterkunde.

b) uitgebreide beschrijving

Eerste jaar

In het eerste jaar staat de taalverwerving centraal (8 en 6 uur colleges per week in het winter- en zomersemester respectievelijk) zodat de studenten de Nederlandse taal zo goed mogelijk onder de knie krijgen om vanaf het tweede jaar vakken te kunnen volgen in het Nederlands.

Inleidende colleges op het gebied van de Nederlandse taal-, letter- en cultuurkunde vormen ook het onderdeel van het curriculum.

Tweede en derde jaar

In het tweede en derde jaar krijgen de studenten praktische vakken zoals taalverwerving en maken ze de eerste kennismaking met vertalen en tolken. Daarnaast krijgen ze in de theoretische vakken inzicht in gespecialiseerde taal- en letterkundige disciplines, geschiedenis van Nederland en België en kennis van land en volk van de Nederlandstalige gebieden.

1.1.2 Masterstudie Nederlandse taal en literatuur

a) samenvatting

De colleges van de masterstudie zijn gericht op het verdiepen van kennis en vaardigheden op het gebied van taalbeheersing, vertalen, taalkunde en literatuur. De reeks colleges vertalen van toneelstukken waarbij de sectie met literatuur, contacten en informatie geholpen wordt door het Nederlands Theater Instituut in Amsterdam vormt een aanvulling op het curriculum.

b) uitgebreide beschrijving van het vierde en het vijfde jaar

Tijdens de masterstudie brengt de student meestal één of twee semesters door aan één van de partneruniversiteiten in Nederland en België. (zie sectie 5: overzicht van de partneruniversiteiten).

De student ontwikkelt verder zijn taalvaardigheid en in de masterfase wordt er in de colleges taalbeheersing ook aandacht besteed aan zakelijk Nederlands – geschreven en gesproken, aan het leren argumenteren en een debat voeren.

Op het gebied van taal- en letterkunde en geschiedenis kunnen de studenten ook diverse keuzevakken volgen zowel bij de Neerlandistiek als ook bij andere instituten van de faculteit. Ook een eventuele stage bij een Nederlandse of Belgische organisatie waarbij de student gebruik maakt van zijn kennis van de Nederlandse taal, kan aangerekend worden als keuzevak.

2 BEKNOPTE GESCHIEDENIS – VANAF HET ONTSTAAN TOT HEDEN

2.1 Het ontstaan van de sectie Neerlandistiek – vanaf 1947 t/m 1993

In 1947 werd het Nederlands als vak gerealiseerd aan het Instituut voor Germanistiek aan de Masaryk Universiteit met **Erika Solařová-Montijn** als externe lectrice en met **Leopold Zatočil** als taalkundige. Vanaf 1947 tot 1950 was het Nederlands een facultatief tweede bijvak en in 1950 is het Nederlands een volwaardig examenbijvak met vierjarige studietijd geworden. In 1955 werd het Nederlands weer een gewoon tweede bijvak maar de studenten konden een staatsexamen afleggen bij de Staatstalenschool in Brno, en na afloop van hun studie een diploma kregen.

De hoofdleraar aan de vakgroep Duits – de taalkundige **Zdeněk Masařík** heeft in de jaren 1967-1968 een subsidieaanvraag ingediend voor de bibliotheek bij het Nederlandse Ministerie voor Wetenschap. Sinds 1969, na goedkeuring van de aanvraag, is de opbouw van de Nederlandse bibliotheek begonnen die later voortgezet kon worden dankzij de steun van de Nederlandse taalunie, van de afdeling Leiden van de Orde van den Prince en dankzij de schenkingen van Emmy Máčelová-van den Broecke en anderen.

In 1969 nam de germanist, historicus en beëdigd vertaler en tolk **Josef Skopal** de fakkel van E. Solařová-Montijn over. In 1988, toen hij plots ziek werd, nam **Emmy Máčelová – van den Broecke**, een Nederlandse docente en vertaalster, zijn taken over.

Skopal vatte al in 1973 plannen op om een vertaalwoordenboek Tsjechisch-Nederlands samen te stellen. Via Erika Solařová-Montijn kwam hij bij E. Máčelová – van den Broecke terecht. Samen begonnen ze met het titanenwerk; het woordenboek werd in 1989 als *Tsjechisch-Nederlands woordenboek* uitgegeven.

Na de dood van J. Skopal begon E. Máčelová-van den Broecke met **Dana Spěváková** aan een tweede versie van het woordenboek te werken. Deze, met tal van juridische, technische en andere vakkundige termen uitgebreide, geheel herziene versie, werd eind jaar 2005 uitgegeven. E. Máčelová-van den Broecke en D. Spěváková zijn ook auteurs van het leerboek

Nederlands *Učebnice nizozemštiny pro Čechy. Wegwijs worden in Nederlands*. Onder leiding van E. Máčelová-van den Broecke ontstond de Tsjechische vertaling van *Wiplala* van Annie M.G. Schmidt.

2.2 Vanaf 1993 t/m 1999

In 1993 werd **Leopold Decloedt** aan het Instituut werkzaam. Hij verzorgde colleges over Nederlandse literatuur en kennis van land en volk en samen met **Regine van Groningen** bouwde hij de afdeling uit tot een volwaardige bachelorstudie die in 1999 geaccrediteerd werd. De afdeling werd in ruime mate door de NTU gesteund als onderdeel van het ondersteuningsprogramma voor de Neerlandistiek in Midden- en Oost-Europa. In 1997 is het Nederlands een driejarige bachelorstudie als derde vak en een zelfstandige sectie binnen het Instituut voor Germanistiek geworden.

R. van Groningen, auteur van o.a. *Nederlands voor op reis*, werkte in de jaren 1995 t/m 1997 bij het Instituut. Een studieassistente was ook in die tijd bij het Instituut werkzaam - **Alexandra Andreasová**, die verantwoordelijk was voor de bibliotheek, en sinds 1997 toen ze als promovenda aan het Instituut werd verbonden, nam **Kateřina Lepková** de bibliotheek van haar over.

2.3 Vanaf 1999 tot heden

In het academiejaar 1998 - 1999 kreeg **Nele Rampart** de leiding van de sectie en bouwde de studie uit tot een mastergraad. Al eind 1999 vond er een statusverhoging van het vak plaats en de studie Nederlands werd een driejarige hoofdvakstudie. In 2001 kreeg A. Andreasová een voltijdse aanstelling bij de sectie, en de vakgroep Nederlands bood de studenten in dat jaar een vijfjarige, op de praktijk gerichte opleiding. Vanaf 2005 is het mogelijk om het Nederlands ook als een éénavakstudie te volgen.

Tijdens de leiding van Nele Rampart werd de samenwerking tussen de universiteiten in Tsjechië en Slowakije (ONETS – Overleg Nederlands in Tsjechië en Slowakije) versterkt en ook de samenwerking met de universiteit in Wenen. De sectie Neerlandistiek begon ook deel te nemen aan het ERASMUS programma.

De vakgroep in Brno heeft altijd nadruk gelegd op de nauwe samenwerking van de Neerlandici extra muros. In Brno vond in 1994 de eerste vergadering van ONETS plaats, het was ook in Brno waar de Comenius-vereniging werd gesticht (1996) om de samenwerking tussen de neerlandici uit Midden- en Oost- Europa te bevorderen.

In 1997 organiseerde de vakgroep een congres *50 jaar Neerlandistiek in Moravië*, een bijeenkomst van de intra- en extramurale neerlandici waarvan een bundel *Brünner Beiträge zur Germanistik und Nordistik* verscheen.

Vanaf het academiejaar 2006/2007 is **Alexandra Andreasová** het hoofd van de sectie geworden. In het wintersemester 2006 was de lectrice **Janneke Weijermars** bij de sectie werkzaam en in het zomersemester 2007 de lector **Jochen Van Vlem**. Sinds het wintersemester 2007 wordt A. Andreasová door de lectrice **Sofie Royeaerd** bijgestaan. Bij de sectie Neerlandistiek werken ook twee promovendi – **Marta Nováková** (sinds 2005) en **Martina Loučková** (sinds 2006). Alexandra Andreasová werkt o.a. aan de traditie van het literair vertalen in Brno en houdt zich sinds het academiejaar 2005/2006 bezig met het vertalen van moderne toneelstukken (zie sectie 4.1).

Tegenwoordig staan er 36 studenten ingeschreven voor één- en tweevak studie Nederlandse taal en literatuur, waarvan 14 eerstejaars- en 16 derdejaarsstudenten zijn en 6 studenten met het afstuderen bezig zijn. Instroom van nieuwe studenten gebeurt om het jaar, het volgende is gepland voor september 2009.¹

¹ Gegevens over de geschiedenis tot 1999 uit: Decloedt, Leopold. “Brno: een stad waar het Nederlands thuis is.” In: *Brünner Beiträge zur Germanistik und Nordistik, Band XIII, Sonderheft*. Eds. Leopold Decloedt, Wilken Engelbrecht, Kateřina Málková. Brno: Masarykova Univerzita v Brně, 1999: 61-66.
Rampart, Nele. “De ontwikkeling van de Neerlandistiek in Brno” – een artikel te verschijnen in het bundel *ter gelegenheid van de opening van het Erasmianum in Olomouc*.

